

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2146

18.01.2019

Міністру соціальної
політики України

РЕВІ А.О.

Шановний Андрію Олексійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Луценка І. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 18 січня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

2146

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№10-2699

від 16 «січня» 2019 р.

Міністру соціальної політики
України
Реві А.О.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо здійснення індивідуального парламентського контролю у зв'язку з обмеженням Міністерством соціальної політики наданих учасникам бойових дій Законом соціальних прав (пільг)

Шановний Андрію Олексійовичу!

Статтею 7 Закону України «Про статус народного депутата України» передбачено, що народний депутат постійно підтримує зв'язки з виборцями у порядку, встановленому законом.

Народні депутати України, обрані в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, здійснюють зв'язок з виборцями, які мешкають на території України, у порядку персонального представництва, визначеному депутатськими фракціями (групами) Верховної Ради України відповідно до закону.

Народний депутат України відповідно до закону розглядає звернення виборців, а також від підприємств, установ, організацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, вживає заходів для реалізації їх пропозицій і законних вимог, інформує виборців про свою депутатську діяльність під час особистих зустрічей з ними та через засоби масової інформації.

Під час виконання моїх депутатських повноважень до мене як до народного депутата України звернулися учасники бойових дій, у зв'язку з

порушенням їх соціальних прав та гарантій, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту» (надалі – Закон).

Відповідно до п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону учасникам бойових дій надаються такі пільги: безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення, або проїзд один раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-процентною знижкою.

Однак, право учасників бойових дій на безоплатний проїзд, передбачене п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону, грубо порушується представниками Міжнародних авіаліній України.

Представники вказаної авіакомпанії безпідставно відмовляють учасникам бойових дій у можливості скористатися своїм правом на безоплатний або з 50-відсотковою знижкою проїзд повітряним транспортом посилаючись на неофіційне тлумачення (роз'яснення) Міністерства соціальної політики України від 03.11.2015 р., наданого листом №16594/014-15/172 Державній авіаційній службі України.

У резолютивній частині листа №16594/014-15/172 від 03.11.2015 р. вказано: «На думку, Мінсоцполітики, пільговики мають право скористатися одним видом транспорту один раз на рік або раз на два роки (туди і назад).» Попри те, що конструкція п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону не містить формулювання ОДНИМ ІЗ, а види транспорту перелічені через кому, та використано при означення права вказаних осіб словосполучення «вказаними видами», тобто в множині, що апріорі виключає можливість використання виключно одного виду транспорту при реалізації вказаного права.

Відповідно до ч. 5 ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат України як представник державної влади у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, та інших порушень законності має право на місці вимагати негайного припинення порушення або звертатися з вимогою до відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ та організацій припинити такі порушення. У разі порушення законності народний депутат може звернутися з депутатським зверненням до відповідних посадових осіб правоохоронних органів чи органів виконавчої влади, що здійснюють державний контроль у відповідній галузі.

Мною, як народним депутатом України, 4 грудня 2018 року до Вас було направлено депутатське звернення за №10-2653 з проханням невідкладно відновити дотримання принципу законності та верховенства законів України по відношенню до підзаконних нормативно-правових актів, визначеного Конституцією України у зв'язку з явним перевищенням Міністерством

соціальної політики України своїх повноважень, який здійснивши тлумачення норми чинного закону України, а саме п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону, вийшовши за межі, встановлених Конституцією України та законами повноважень та діявши не на підставі і не у спосіб передбачений останніми.

Однак, у наданому Міністерством соціальної політики України за №228/0/2-19/29 від 04.01.2019 року листі за підписом першого заступника міністра О. Крентовської відсутні конкретні відповіді на поставлені мною в депутатському зверненні запитання, натомість написана формальна відписка.

Міністерство повторно вчинило порушення Закону оскільки у відповіді зазначено, що «аналіз змісту зазначеної норми Закону вказує», чим, підтверджується реалізація Міністерством непередбачених для них повноважень, а саме здійснення тлумачення норм Законів України, прийнятих Верховною Радою України.

У той же час, загальновідомо, що відповідно до ст. 6 Конституції України, в українському правопорядку реалізований принцип поділу влад зі збалансованою системою стримування і противаги у зв'язку з чим, мною вже наголошувалось у зазначеному депутатському зверненні, про те, що до моменту набрання чинності змін до Конституції України, тобто до 02.05.2016 року виключним правом тлумачення законів, відповідно до Конституції України, був наділений тільки Конституційний суд України.

Наголошую, що тлумачення (роз'яснення) Міністерства соціальної політики України наданого листом №16594/014-15/172 Державній авіаційній службі України було надано **03.11.2015 р.**, тобто на той момент, коли таке право мав виключно Конституційний Суд України.

Конституційний Суд України в силу своїх повноважень своїм рішенням № 6-рп/2007 від 09.07.2007 здійснив офіційне роз'яснення ч. 5 ст. 12 Закону, однак Конституційний суд України ніколи не тлумачив ні частину 1 Закону, ні жодний з її пунктів. Положенням Про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. №423, серед більше ніж 100 повноважень Міністерства не передбачено право на тлумачення законів. Згідно Положення про Міністерство на вас покладено обов'язок забезпечення реалізації прав саме учасників бойових дій, і ніяк не інтересів приватних підприємств.

Таким чином, у зв'язку з явним перевищенням Міністерством своїх, визначених Положенням, повноважень та здійснення протиправного тлумачення Закону, виникла правова ситуація при якій обмежується соціальне право великої кількості учасників бойових дій. Окрім цього, вказана ситуація негативно пливає на імідж Міністерства соціальної політики України, яке як уповноважений суб'єкт державної влади відповідно до своїх повноважень має

слідкувати за дотриманням вимог законодавства щодо соціального захисту осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», ветеранів військової служби, учасників антитерористичної операції.

Важливо зазначити, що ядром конституційного правопорядку, яке закладено в розділ I Конституції України, та формує фундаментальні засади здійснення державної (публічної) політики України (*lex fundamentalis*), а саме, ст. 1 Основного Закону України встановлено, що Україна, окрім іншого, є соціальна держава.

У зв'язку з чим, як мною вже зазначалось, цілком логічним і законним було б адміністративне тлумачення Мінсоцполітики у випадку якби роз'яснювалось значення нормативного акту, виданого Міністерством, а не Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту».

Таким чином, здійснення без передбачених на те повноважень тлумачення норми Закону, чим, одночасно, було звужено обсяг соціального права (пільги) учасників бойових дій, встановленого профільним Законом України, який визначає правовий статус ветеранів війни, забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них, є явним порушенням закладених в Український правовий порядок фундаментальних конституційних принципів, зокрема: соціальної держави, верховенства Конституції та законів України, обмеженості повноважень вторинної по відношенню до первинної - (державної) влади та поділу влади останньої.

Окрім цього, як доказ вищезазначеного, станом на момент написання запиту, відсутні будь-які рішення місцевих, апеляційних судів, що вступили в законну силу або Верховного Суду щоб передбачали відмінне застосування п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону, зокрема в інтерпретації Мінсоцполітики.

Пунктом 1 ч. 1 ст. 24 Закону України «Про статус народного депутата України» встановлено, що народний депутат України зобов'язаний: 1) дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави.

Відповідно до частини дев'ятої ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат має право одержати інформацію з питань, пов'язаних із здійсненням ним депутатських повноважень, від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які зобов'язані надати йому таку інформацію в порядку та строки, визначені цим Законом.

Частиною третьою статті 19 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат має право знайомитися з будь-якою конфіденційною та таємною інформацією з питань депутатської діяльності.

Враховуючи вищезазначене, зважаючи на великий публічний резонанс та значний запит суспільства, зокрема представників ветеранських громадських організацій, з метою належного забезпечення ефективного захисту порушених справ учасників бойових дій, керуючись ст. ст. 15, 17 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ВИМАГАЮ:

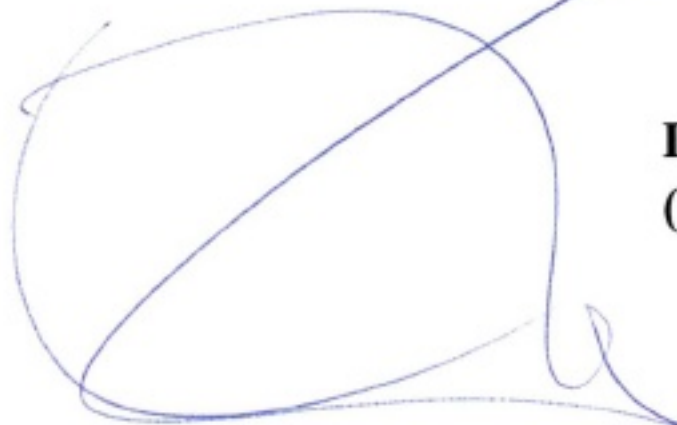
1. Надати вичерпну інформацію щодо того, хто готував проект роз'яснення Міністерства соціальної політики України від 03.11.2015 р., наданого листом №16594/014-15/172 Державній авіаційній службі України, якими структурними підрозділами Міністерства соціальної політики України даний документ візувався, та чи проходив юридичну експертизу (коли і ким).

2. Направити інформаційного листа до Державної авіаційної служби України, керівництва Міжнародних авіаліній України з викладенням обставин про те, що Міністерство соціальної політики України не наділено правом тлумачення законів, а отже роз'яснення Міністерства соціальної політики України від 03.11.2015 р., наданого листом №16594/014-15/172 Державній авіаційній службі України не може застосовуватися при реалізації учасниками бойових дій свого права, передбаченого п. 17 ч. 1 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту».

3. Вжити заходів щодо роз'яснення керівникам структурних підрозділів та працівникам Міністерства соціальної політики України вимог ч. 2 ст. 19 Конституції України про те, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Офіційну відповідь на даний депутатський запит вимагаю надати у встановлені Конституцією України та ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» строки.

**З повагою -
народний депутат України**

**І.В. Луценко
(посв. №211)**